

NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN Derde kamer

Zitting van 14 maart 2017

Dossiernummer TB-0164-2016

In de zaak van: Mr. X,
 advocaat te ...,

spreekt de Nederlandstalige Tuchtraad van Beroep voor Advocaten de volgende beslissing uit:

I. DE PROCEDURE

1. In deze zaak oordeelt de Tuchtraad van Beroep over het hoger beroep ingesteld door mr. X tegen de beslissing gewezen op tegenspraak door de Tuchtraad voor Advocaten van de Nederlandstalige Ordes van het rechtsgebied van het Hof van beroep te Brussel op 27 september 2016, waarbij voor de bewezen tenlasteleggingen een tuchtstraf van schorsing gedurende één jaar werd uitgesproken, waarvan 1 maand effectief en 11 maanden met uitstel (SBT144 & SBT145).

Overeenkomstig artikel 457*bis* van het Ger. W. wordt voor de rechtspleging de Nederlandse taal gebruikt.

De zaak wordt behandeld en berecht na tegenspraak.

De bestreden beslissing werd regelmatig ter kennis gebracht van mr. X met een aangetekende brief, verstuurd op 29 september 2016. Het hoger beroep van mr. X werd ingesteld op 12 oktober 2016. Het is tijdig en regelmatig naar vorm ingesteld. Het is ontvankelijk.

II. DE TEN LASTE GELEGDE FEITEN EN HET ONDERZOEK

2.- Mr. X was in eerste aanleg het voorwerp van twee tuchtonderzoeken, waarin hem grotendeels gelijkaardige feiten werden ten laste gelegd, wat de Tuchtraad er toe bracht om deze tuchtonderzoeken te voegen, nadat zij de beide tuchtonderzoeken toelaatbaar in de tijd verklaarde (SBT144 en SBT145).

Het betrof, samengevat:

- het gebrekkig informeren van cliënten;
- het niet bereikbaar zijn voor cliënten;
- het niet (tijdig) overmaken van dossiers aan opvolgende confraters (art. III.2.6.1

- Vlaamse Codex);
- het niet (tijdig) beantwoorden van brieven van confraters (art. III.2.1 en X.5.1.1 Vlaamse Codex);
 - het niet (tijdig) beantwoorden van brieven van de stafhouder;
 - het niet tijdig opvolgen van de instructies van de stafhouder (in verband met het overmaken van dossiers aan opvolgende confraters);
 - het niet naleven van de rapporteringsverplichting inzake derdengelden;
 - het nalaten uitleg te verschaffen aan de stafhouder omtrent een reeks van overschrijvingen gebeurd van zijn derdenrekening naar persoonlijke rekeningen.

Meer concreet hadden de tuchtonderzoeken betrekking op de volgende feiten:

- (1) In het dossier 14-15/0721, een gebrek aan contact met de cliënt de heer B en het niet beantwoorden van zijn briefwisseling.
- (2) In het dossier 14-15/0865, het nalaten van het overmaken van het dossier van de heer H aan zijn opvolger mr. P.
- (3) In het dossier 14-15/0993, het nalaten van het beantwoorden van de brieven van de tegenstrever mr. S en het nalaten een correcte afrekening voor de cliënt op te stellen. Het niet beantwoorden van de briefwisseling van de stafhouder.
- (4) In het dossier 14-15/1009, het niet overmaken van de dossiers van de BVBA E aan de vereffenaar mr. W, het niet beantwoorden van zijn briefwisseling en deze van de stafhouder; het zonder gevolg laten van de telefonische oproepen van mr. W.
- (5) In het dossier 15-16/0017, het niet overmaken van het dossier van de heer en mevrouw F aan zijn opvolger mr. G, het niet beantwoorden van zijn briefwisseling en deze van de stafhouder; het zich laten dagvaarden in kort geding tot afgifte van het dossier.
- (6) In het dossier 15-16/0237, het niet overmaken van het dossier van de NV R aan zijn opvolger mr. D; het niet beantwoorden van haar briefwisseling.
- (7) In het dossier 15-16/0396, het niet beantwoorden van de briefwisseling van cliënte O, het niet bereikbaar zijn voor de cliënte.
- (8) In het dossier 14-15/0647, het nalaten van het beantwoorden van de brieven van de tegenstrever mr. U en de stafhouder, het nalaten van het overmaken van het dossier en van het verschaffen van de nodige informatie aan mr. U die hem opvolgde.
- (9) In het dossier 14-15/0399, het nalaten van het inlichten van de cliënte mevrouw J en het niet schriftelijk beantwoorden van haar brieven, het niet telefonisch bereikbaar zijn.
- (10) In het dossier 14-15/0182, het nalaten van het beantwoorden van de brieven van de tegenstrever mr. A en de stafhouder, het nalaten van het overmaken van het dossier N en van het verschaffen van de nodige informatie aan mr. A die hem opvolgde.

- (11) In het dossier 14-15/0101, het niet overmaken van het dossier C aan de opvolgende raadsman mr. I, het niet beantwoorden van zijn briefwisseling en deze van de stafhouder; het schriftelijk bevestigen aan de stafhouder dat het dossier werd overgemaakt daar waar dit niet het geval was.
- (12) In het dossier 14-15/0430, het niet overmaken van een expeditie aan mr. K in de zaak L, het niet beantwoorden van de briefwisseling van de stafhouder.
- (13) In het dossier 14-15/0629, het niet voldoen van een vergoeding verschuldigd aan een Nederlandse confrater mr. M, het niet (tijdig) beantwoorden van zijn briefwisseling en deze van de stafhouder.
- (14) In het dossier 14-15/0449, het niet beantwoorden van de briefwisseling en de telefonische oproepen van de cliënte mevrouw Q, het niet beantwoorden van de briefwisseling van de stafhouder.
- (15) In het dossier 14-15/0707, het niet overmaken van het dossier T aan de opvolgende raadsman mr. V, het niet beantwoorden van zijn briefwisseling en het niet tijdig beantwoorden van de briefwisseling van de stafhouder.
- (16) Het nalaten gevolg te geven aan het aangetekend schrijven van de stafhouder van 12 maart 2015 waarbij mr. X werd aangemaand om binnen de veertien dagen uitleg te geven omtrent een reeks overschrijvingen gebeurd van op zijn derdenrekening naar persoonlijke rekeningen.
- (17) Niet-naleving van het reglement derdengelden en rapportageverplichting (afdeling III.2.8. Derdengelden Codex Deontologie voor Advocaten).

Mr. X werd over deze feiten gehoord op respectievelijk 26 februari 2016 (SBT144) en 19 augustus 2015 (SBT145). In beide zaken werd hij door de stafhouder verwezen naar de Tuchtraad. Vervolgens werd hij opgeroepen om te verschijnen ter terechtzitting van 6 september 2016, waar hij zich aanbood in persoon, zonder bijstand van een raadsman.

III. HET BEWIJS VAN DE TEN LASTE GELDE FEITEN

3.- Nopens de feiten 7 (15-16/0396 - O); 13 (14-15/0629 - M) en 14 (14-15/0449 - Q) aanvaardde de Tuchtraad dat ‘de lichtste twijfel’ in het voordeel van mr. X en sprak zij mr. X vrij. Hiertegen is geen hoger beroep.

4.- Nopens het bestaan van de overige ten laste gelegde feiten brengt mr. X geen elementen bij van aard de beslissing van de Tuchtraad te hervormen.

IV. DE GROND VAN HET HOGER BEROEP

5.- Het hoger beroep van mr. X is – zo blijkt uit zijn beroepsverzoekschrift – gericht tegen het onvoldoende in overweging nemen van de door hem ingeroepen verzachtende

omstandigheden, te weten zijn medische situatie, en van zijn vroegere verdiensten voor de Orde en de maatschappij.

6.- Mr. X verwijst in eerste orde naar de medische ingrepen die hij onderging, na twee hersentromboses, gepaard gaande met cardio-problemen. Hij verwijst naar medische verwikkelingen die zich voordeden in 2006, 2011 en 2012.

De *in casu* ten laste gelegde feiten situeren zich in de periode einde 2014 - einde 2015, zodat de verwijzingen naar deze voormelde moeilijkheden en de bijhorende stukken die hij voorlegt niet rechtstreeks dienend zijn als in te roepen verzachtende omstandigheden. Op dit punt treedt de Tuchtraad van Beroep de bestreden beslissing bij.

Mr. X verwijst ook naar de psychische problemen van zijn oudste zoon, die een jarenlange behandeling en opvolging noodzaakten. Wat de impact van deze problematiek zou kunnen zijn op de *in casu* ten laste gelegde feiten is niet duidelijk. Bovendien worden in dit verband geen stukken voorgelegd en stelt hij zelf dat de toestand van zijn zoon gunstig geëvolueerd is en dat regelmatige opvolging niet meer noodzakelijk is.

Ook verwijst mr. X naar ‘ernstige problemen in verband met de prostaat’, waarvoor aanwijzingen zouden zijn gevonden naar aanleiding van een bloedonderzoek dat plaatsvond in augustus 2015. Hij legt de uitslag van deze bloedanalyse voor waarin inderdaad zijn PSA-waarden te hoog zijn. Wat de impact van deze problematiek zou zijn op de ten laste gelegde feiten die zich voordeden vóór augustus 2015 is niet duidelijk. Vervolgens vormen te hoge PSA-waarden uitsluitend een aanwijzing, maar geen bewijs van enige ziekte. Enig bewijswaardig attest van behandelende dokter ligt niet voor.

Tot slot verwijst mr. X naar de zorg voor zijn hoogbejaarde ouders, van 86 en 85 jaar oud, die vlakbij hem wonen en waarvoor hij alleen instaat als ‘enige zoon in België’, een wat vage omschrijving, die ruimte laat voor interpretatie. Ter terechtzitting bleek dat de echtgenote van mr. X geen beroep uitoefent, zodat mag aangenomen worden dat ook zij enige hulp in dit verband kan bieden. Bovendien wordt nu een beroep gedaan op thuisverpleging (drie maal per dag en familiale hulp (drie maal per week).

Relevanter voor de beoordeling van de hier aan de orde zijnde repetitieve slordigheden en laksheid bij de behandeling van de dossiers en de briefwisseling lijkt te zijn dat mr. X aangeeft dat hij sinds de zomer van 2016 behandeld wordt met het anti-depressivum Trazolan en dat hij zich hierdoor sedert enige tijd veel beter voelt en dat dit een gunstige invloed heeft. Ook doet hij blijkbaar sedert juni 2016 een beroep op een stage-advocaat en heeft hij een samenwerking opgezet met een externe advocaat voor de behandeling van de Franstalige dossiers. Ook heeft hij blijkbaar vanaf september 2016 een dame die de telefoonpermanentie waarneemt en heeft hij zelfs in de zomer van 2016 een jobstudent aangeworven, wat allemaal inderdaad zou kunnen wijzen op een verworven inzicht ‘dat het zo niet langer kon en kan’ en dat er (eindelijk – zie verder) orde op zaken moest worden gesteld.

7.- Daarnaast verwijst mr. X naar het feit:

- dat hij sedert 1985 de gedecentraliseerde sectie van het ... te ... geleid heeft,
- dat hij ca. 120 pro-deo-zaken behandelde, in een periode waarin de vergoedingen zeer beperkt waren,

- dat hij jarenlang sectiehoofd was te ...,
- dat hij actief meegewerkt heeft aan de campagne 'Advocaat in de school' en verschillende malen een info-les heeft gegeven in het Atheneum te ... en het ... te ...,
- dat hij stipt de bijdragen voor de Orde betaalt, en
- dat hij steeds stipt voldeed aan de voorwaarden van permanente vorming.

Ook laat hij gelden dat hij sedert bijna 20 jaar plaatsvervangend vrederechter is in het kanton ...

De verdiensten die een advocaat in het verleden had voor de Orde en voor de maatschappij, zijn niet van overwegend belang bij de beoordeling van de zwaarte van de tuchtmaatregel.

8.- Belangrijker in dit dossier zijn de tuchtantecedenten die in eerste aanleg werden gevoegd:

- *opschorting* van de uitspraak op verzet bij verstek: beslissing van 19 mei 2009 van de Tuchtraad (na een uitspraak bij verstek waarbij een schorsing van één jaar werd uitgesproken) (SBT19/230608): zeven feiten van slordige behandeling van dossiers, de niet-overmaking van dossiers aan opvolgende confraters, het niet beantwoorden van brieven, o.a. van de stafhouder, het verstrekken van verkeerde informatie aan het cliënteel. In deze beslissing leest de Tuchtraad van Beroep dat er toen sprake was van 'het te boven komen van een depressieve toestand, van hulp van de echtgenote, van reorganisatie van het kantoor';
- *waarschuwing*: beslissing van 17 maart 2011 van de Tuchtraad van Beroep (in hoger beroep van een beslissing van 26 oktober 2010 waarbij een schorsing van één jaar met uitstel gedurende drie jaar werd uitgesproken): drie feiten van dezelfde aard.

Zoals in de bestreden beslissing reeds vermeld, motiveerde de Tuchtraad van Beroep de beslissing van 17 maart 2011 onder andere als volgt:

"Het komt de Tuchtraad van beroep voor dat de sanctie van de waarschuwing beter aangepast is aan de omstandigheden van onderhavige zaak: ze zal mr. X toelaten zijn beroep verder uit te oefenen zonder te zijn belast met een zwaar tuchtrechtelijk verleden, maar zij is gelijktijdig een niet mis te verstane aanwijzing dat bij herhaling van gelijkaardige feiten niet dezelfde mildheid zal worden betoond."

In de bestreden beslissing wordt de zwaarwichtigheid van de feiten terecht niet zozeer gemotiveerd door de feiten op zich, maar door de niet-naleving van de reeds eerder gegeven waarschuwing, na een eerdere opschorting van uitspraak.

9.- Mr. X verzoekt de Tuchtraad om geen effectieve schorsing op te leggen omdat dit dramatische gevolgen zou hebben voor zijn kantoor, zijn financiële en zijn familiale situatie, wat inderdaad eigen is of kan zijn aan de sanctie van schorsing.

De beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en waaruit de regel van de confraterniteit voortspuit hebben als finaliteit niet het beroep als dusdanig, noch de eer van de Ordes of van de advocatuur als dusdanig, maar de (kwaliteit van de) dienstverlening aan de cliënten, wat een 'behoorlijk beheer van het kantoor' veronderstelt. Mr. X moet zich realiseren dat het beroep van advocaat gesteund is op een wettelijk voorrecht en dat het zelfs grondwettelijke bescherming geniet, omdat het noodzakelijk is voor een openbare dienst, te weten deze van de rechtsbedeling, wat het

algemeen belang aangaat. Om deze reden zijn de regels die het beroep bepalen van openbare orde.

Gelet op de antecedenten van mr. X en de vaststelling dat eerdere waarschuwingen hun effect hebben gemist, past het in deze zaak een effectieve schorsing op te leggen in de hoop dat mr. X ditmaal wel tot het volle besef komt dat een volgehouden, nalatige houding niet aanvaardbaar is voor een advocaat die zijn beroep op een behoorlijke wijze moet uitoefenen. Wel is er grond om de in eerste aanleg uitgesproken sanctie te herleiden naar een meer proportionele maat.

V. DE KOSTEN VOOR HET ONDERZOEK

10.- De kosten voor het onderzoek in de zin van artikel Art. 460 laatste lid van het Ger.W. worden in het dossier begroot als volgt:

- SBT144 : 50,00 euro (opening dossier), 30,00 euro (2 x aangetekende brief), 37,50 euro (kopies: 150 x 0,25);
- SBT 145: 50,00 euro (opening dossier), 30,00 euro (2 x aangetekende brief), 32,50 euro (kopies: 130 x 0,25);

Art. 460 laatste lid van het Ger.W. bepaalt: *“De tuchtraad kan in zijn beslissing de kosten die voor het onderzoek en voor het onderzoek ter terechtzitting werden gemaakt ten laste leggen van de betrokken advocaat”*.

Art. 460 Ger. W. geeft geen nadere omschrijving van wat onder deze kosten begrepen moet worden. Uit Parl. St. Kamer nr. 1724/001,21 blijkt dat o.m. de kosten van een boekhoudkundig onderzoek of een sekwester worden bedoeld (J. Stevens, art. 460, in J. Stevens e.a., *Balie. Commentaar Boek III Ger.W.*, Mechelen, Wolters Kluwer Belgium, 2013, p. 315, nr. 9).

De Tuchtraad van Beroep oordeelt dat de kosten en uitgaven, gemaakt door de Stafhouder of door wie door de stafhouder als onderzoeker werd aangeduid (art. 458 § 1 Ger. W.) en de kosten en uitgaven, verbonden aan de behandeling van de zaak door de tuchtraad of door de Tuchtraad van Beroep, geen kosten zijn, zoals bedoeld in art. 460 Ger. W., behoudens de kosten van aangetekende zendingen, die noodzakelijk bleken. Het betreft immers geen kosten die voor het onderzoek of voor het onderzoek ter terechtzitting werden gemaakt. Het betreft integendeel kosten die inherent zijn aan het onderzoek of de behandeling van de zaak door de tuchtraad of de Tuchtraad van Beroep (cf. Hof van Cassatie, eerste kamer, 20 maart 2015).

De tuchtraad van beroep vereffent de kosten op 60,00 euro (4 x aangetekende brief).

OM DEZE REDENEN,
DE TUCHTRAAD VAN BEROEP,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en ten dele gegrond;

Zegt dat de feiten die de Tuchtraad voor advocaten van de Nederlandstalige Ordes van het rechtsgebied van het Hof van beroep te Brussel op 27 september 2016 bewezen verklaarde, bewezen blijven in hoger beroep;

Hervormt de bestreden beslissing louter in zoverre mr. X de tuchtsanctie van schorsing gedurende één jaar werd opgelegd, waarvan één maand effectief en de rest met uitstel gedurende drie jaren;

Spreekt voor de bewezen verklaarde feiten een tuchtsanctie uit van **schorsing gedurende zes maanden, waarvan 15 dagen effectief en de rest met uitstel gedurende drie jaren**;

Veroordeelt mr. X tot de kosten, begroot op 60,00 euro;

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging: de heer Johan Boon, voorzitter en de assessoren mr. Peter Callens, mr. Marnix Muylle, mr. Rik Wilmots en mr. Jef Verwaest.

De assessoren hebben deze beslissing allen ondertekend voor de uitspraak.

P. Callens

M. Muylle

R. Wilmots

J. Verwaest

De beslissing wordt uitgesproken door de heer Johan Boon, voorzitter, bijgestaan door mr. Ludo Kools, secretaris

J. Boon

L. Kools